Ovi auki tasapainoiseen elämään

23.10.2020

Tiedätkö keitä ovat hikikomorit? Kyse on alun perin japanilaisesta ilmiöstä, jossa nuori eristäytyy kotiinsa, keskeyttää opintonsa eikä hakeudu työelämään. Kyse on syrjäytymisestä, johon liittyy keskeisesti sosiaalisten tilanteiden pelko, yksinäisyys ja yhteiskunnan toiminnoista vetäytyminen. Hikikomorit eli sosiaalisesti vetäytyneet elävät neljän seinän sisällä, omassa pienessä maailmassaan, jonka keskipisteenä on usein internet ja sen mahdollistamat kontaktit. Kanssakäyminen muiden ihmisten kanssa pyritään minimoimaan. Nykyisessä tietoyhteiskunnassa se onnistuu usein liiankin hyvin.

Syyskuun alussa käynnistyi SeAMKin liiketalouden ja kulttuurin sekä sosiaali- ja terveysalan yksiköiden yhteistyönä ESR-rahoitteinen Ovi auki elämään! -hanke. Hankkeen kohderyhminä ovat terveydenhoitoalan, nuorisotyön ja sosiaalityön ammattilaiset sekä mielenterveysongelmista kärsivät ja sosiaalisesti vetäytyneet 16-30 –vuotiaat nuoret ja nuoret aikuiset.

Ovi auki elämään! –hanke pyrkii nimensä mukaisesti saamaan sosiaalisesti vetäytyneitä nuoria liikkeelle ja auttamaan heitä ongelmiensa kohtaamisessa. Nuoria pyritään tavoittamaan yhteistyössä etsivän nuorisotyön ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Toimintamuotoina ovat esimerkiksi työpajat, chat-istunnot ja henkilökohtaiset kohtaamiset.

Ilmiön tiedostamisesta tunnistamiseen ja auttamiseen

Sosiaalisesti vetäytyneiden kanssa työskenteleville henkilöille järjestetään seminaareja ja työpajoja aiheeseen liittyen. Esimerkiksi hikikomori-ilmiön taustoittaminen ja sosiaalisesti vetäytyneiden nuorten auttamiskeinot ovat eräitä teemoja, joita ammattilaisten kanssa käsitellään. Tietoa sosiaalisesta vetäytymisestä ja siihen liittyvistä tunnusmerkeistä käsitellään myös sosiaalisesti vetäytyneiden nuorten vanhemmille suunnatuissa tilaisuuksissa.

Sosiaalisen vetäytymisen taustalta löytyy eri syitä, mm. mielenterveyden ongelmat, koulukiusaaminen, ahdistuneisuus, paniikkihäiriö ja vaikeudet sosiaalisissa suhteissa esim. autismin kirjon takia. Tyypillisesti nämä nuoret eivät herätä huomiota, sillä he eivät aiheuta ongelmia ja ovat hyvin ”näkymättömiä”. Merkkejä vetäytymisestä on kyllä nähtävissä, jos tietää mihin kiinnittää huomiota. Näkyvä ongelma asiasta tulee ehkä vasta kun nuori jää pois koulusta tai ei pysty hoitamaan työtään. Usein tilanne on hämmentävä myös vanhemmille ja läheisille. Siksi tarvitaan lisää keskustelua ja tietoa niin ammattilaisille kuin perheillekin.

Yhteistyökumppaneita hankkeessa on eri puolilta Etelä-Pohjanmaata. Mukana ovat muun muassa seuraavat tahot: Seinäjoen kaupunki/etsivä nuorisotyö, Etelä-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimisto, Ranka ry – Etelä-Pohjanmaan kulttuuriyhteisö, Kaks kättä -työpaja ry, Olkkari Kokemus- ja vertaistoimijat ry, Voimavaratila Toiska Oy, Luhurikan hoivapalvelut Oy, Päivätoiminta ja psykiatrinen pienkoti, Perhekeskus Harjula ja Buusti ry. Hankkeen toiminnasta ja yhteistyöstä kiinnostuneiden tahojen toivotaan olevan yhteydessä, sillä hanke on

vasta alussa ja mukaan toimintaan pääsee.

Hankkeen aikana tuotetaan myös runsaasti materiaalia asiantuntijoiden ja vanhempien käyttöön ilmiön tunnistamiseksi. Hankkeen etenemistä voi seurata myös sen blogista, joka löytyy osoitteesta https://oviaukielamaan.blogspot.com/**Salla Kettunen**
Projektipäällikkö
SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Ari Haasio
Yliopettaja
SeAMK Liikektoiminta ja kulttuuri

ELY-keskus on myöntänyt Euroopan sosiaalirahaston rahoitusta Ovi auki elämään! -hankkeen toteutukseen.